

ΜΑΡΙΑ ΣΙΓΑΝΙΔΟΥ

Στις 29 Μαρτίου αποχαιρετήσαμε στη Θεσσαλονίκη ακόμα ένα εκλεκτό μέλος της αρχαιολογικής οικογένειας, τη Μαρία Καραμανώλη-Σιγανίδου, έφορο μέχρι το 1991 της ΙΖ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Γέννημα-θρέμμα της πόλης αυτής, η Μαρία Σιγανίδου τελείωσε την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευσή της στο Πειραματικό Σχολείο και στα Εκπαιδευτήρια Βαλαγιάννη αντίστοιχα. Το 1951 αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική Σχολή του ΑΠΘ και στη συνέχεια για δύο χρόνια έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο πανεπιστήμιο του Cambridge. Το 1956 προσλήφθηκε στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Θεσσαλονίκης και το 1959, ύστερα από επιτυχείς εξετάσεις στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, διορίστηκε ως επιμελήτρια αρχαιοτήτων στο Μουσείο αυτό. Παράλληλα εργάστηκε κατά διαστήματα στα Μουσεία της Καβάλας και της Βέροιας, ενώ από εκείνη την εποχή άρχισε η συμμετοχή της στην ανασκαφή της Πέλλας υπό τη διεύθυνση του Χ. Μακαρόνα.

Το 1971 μετατέθηκε στη ΙΖ΄ Εφορεία Αρχαιοτήτων και ως Έφορος από το 1973 πρόσφερε τις υπηρεσίες της στην περιοχή αυτή μέχρι το 1991, οπότε συνταξιοδοτήθηκε.

Το κύριο ενδιαφέρον της στράφηκε κατ' αρχάς στην οργάνωση του αρχαιολογικού έργου σ' όλη την περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας, καθώς και στη συνέχιση —ύστερα από διακοπή πολλών χρόνων— υπό τη διεύθυνσή της, συστηματικών ανασκαφών στην πρωτεύουσα της Αρχαίας Μακεδονίας, στην Πέλλα. Κατά το 1977 και το 1988 οργάνωσε δύο επανεκθέσεις του Μουσείου της Πέλλας, έργο πολύ σημαντικό που ανέδειξε τα σπουδαιότερα ευρήματα της περιοχής, τα οποία φυλάσσονται στο Μουσείο αυτό. Διοργάνωσε ακόμα το 1987/88 μεγάλη έκθεση στη Θεσσαλονίκη γιορτάζοντας τα 30 χρόνια ανασκαφών στο ανάκτορο της Πέλλας.

Γνωρίσαμε καλύτερα τη Μαρία Σιγανίδου το 1981, όταν μας κάλεσε να συνεργαστούμε με τη ΙΖ΄ Εφορεία για την ανασκαφή στον προϊστορικό οικισμό του Μάνδαλου, 20 χλμ. δυτικά της Πέλλας. Και ήταν, μπορούμε να πούμε, για μας καθοριστική αυτή η συνεργασία, αφού από τότε το ερευνητικό μας ενδιαφέρον είναι στραμμένο προς την περιοχή αυτή και την ανασκαφή στο Μάνδαλο ακολούθησε η ανασκαφή του Αρχοντικού.

Στην πολύχρονη συνεργασία μας είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε το «ανοιχτό μυαλό» της, τις ικανότητές της να αντιμετωπίζει τα ποικίλα προβλήματα με πρακτικό και αποτελεσματικό τρόπο, να ελαχιστοποιεί τις αδυναμίες της γραφειοκρατίας και κυρίως να εμπιστεύεται τους συνεργάτες της και να εργάζεται μαζί τους μέσα από μια σχέση ανθρώπινης καθαρά επικοινωνίας και όχι εξουσίας. Και αυτό πιστεύουμε ότι βοήθησε σημαντικά στη διεκπεραίωση του δύσκολου και σύνθετου αρχαιολογικού έργου της. Ακόμη η συνεργασία της με το Πανεπιστήμιο και με ειδικούς επιστήμονες δείχνουν την πρόθεσή της να διευρύνει τις δραστηριότητες της Εφορείας και να προωθήσει την επιστήμη της Αρχαιολογίας.

Στενοχωρήθηκε, μας έλεγε, όταν λόγω της συνταξιοδότησής της έφυγε από την

Πέλλα. Είχε ξοδέψει εκεί τα καλύτερά της χρόνια. Δραστήρια όμως όπως ήταν συνέχιζε την προσφορά της στην πνευματική ζωή της πόλης ως μέλος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, ως πρόεδρος του Συνδέσμου Φίλων του Αρχαιολογικού Μουσείου και ως αντιπρόεδρος στο Σύλλογο Αποφοίτων της Σχολής Βαλαργιάνη.

Και αναπάντεχα η Μαρία έφυγε από κοντά μας. Πριν προλάβουμε να συνειδητοποιήσουμε τον κίνδυνο από την αρρώστια της, ήρθε η σκληρή είδηση του θανάτου της.

Την αποχαιρέτησαμε με οδύνη στην κατάμεστη εκκλησία της Αγίας Σοφίας.

Α. ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ-ΠΑΠΑΝΘΙΜΟΥ

Α. ΠΙΛΑΛΗ-ΠΑΠΑΣΤΕΡΙΟΥ